

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	453-02-8
Дата	5 / 12 2014 г.

ДОКЛАД

**по законопроект за държавния бюджет на Република България
за 2015 г., № 402-01-7, внесен от Министерския съвет
на 1 декември 2014 г.**

На заседание, проведено на 3 декември 2014 г., съвместно с Комисията по труда, социалната и демографската политика и Комисията по здравеопазването, Комисията по бюджет и финанси разгледа законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2015 г., внесен от Министерския съвет.

На заседанието присъстваха: Владислав Горанов – министър на финансите; Кирил Ананиев – заместник-министър на финансите, Петър Москов – министър на здравеопазването, Лазар Лазаров – заместник-министър на труда и социалната политика; Бисер Петков – управител на Националния осигурителен институт, Весела Караиванова – Начева – подуправител на Националния осигурителен институт; Румяна Тодорова – управител на НЗОК, Динчо Генов – подуправител на НЗОК, директори на дирекции в министерствата, представители на работодателските организации, представители на синдикатите в България, представители на съсловни организации и др.

От името на вносителя законопроектът беше представен от министър Владислав Горанов, който отбеляза основните параметри и показатели, включени в законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2015 година.

Основните приоритети, които са заложи в проекта са свързани с възстановяване на финансовата стабилност в нормални и общоприети европейски граници за дефицит в рамките на максимално допустимия размер от 3 на сто от БВП.

Бюджетното салдо за тригодишния период е предложено да бъде съответно 3 на сто дефицит за 2015 г., 2,5 на сто дефицит за 2016 г. и 2 на сто за 2017 г. Предлага се стъпка от 0,5 на сто консолидация за всяка година. Реалният растеж, който се очаква за 2015 г. е оценен на 0,8 на сто.

През 2015 г. се очаква минимална средногодишна инфлация от 0,1 на сто и слабо понижаване на безработицата до 11,7 на сто.

Приходите за 2015 г. са планирани в размер на 36,8 на сто от brutния вътрешен продукт.

Разходите за 2015 г. на консолидирано ниво по фискалната програма са под 40 на сто от БВП. Оценката е, че те ще достигнат 39,8 на сто от brutния вътрешен продукт. Спрямо очакваното изпълнение за 2014 г. разходите намаляват като дял от БВП с 0,6 на сто.

По отношение на максималния размер на **държавния дълг**, той е в пряка корелация с нивата на бюджетните дефицити, които се предвиждат в следващите години и се очаква да достигне 24,5 млрд. лв. в края на 2015 г., като съотношението е 29,7 на сто от brutния вътрешен продукт.

Планира се поемането на нов държавен дълг, като понятието „нов” изразява brutен размер на поетия през 2015 г. дълг в размер на 8,1 млрд. лв. Предвижда се максималният размер на държавния дълг към края на 2014 г. да възлезе на 22.5 млрд. лв. Съответно към края на 2015 г. се очаква нивото му да нарасне до 24.5 млрд.лв.

След консултации в Правителството и със социалните партньори се предлага минималната работна заплата да бъде увеличена през следващата 2015 г. на два пъти, като **от 1 януари тя да нарасне от 340 на 360 лв., а от 1 юли - от 360 на 380 лв..**

Министър Горанов изтъкна, че Правителството има готовност и гарантира, че ще бъде коректен платец към всички, с които са сключени договори и е поет ангажимент относно услуги, доставки или строителство, свързано с обичайните правителствени разходи или с управлението на европейските програми., не само до края на настоящата 2014 г., а и през следващата 2015 г.

Също така беше потвърдена и готовността на Правителството до края на годината да бъдат финансирани и разплатени всички забавени разходи по оперативните програми, най-вече околна среда и регионално развитие. Това ще стане чрез механизма, по който тези разходи се доказват пред съответните управляващи органи и сертифициращия орган в Министерство на финансите.

Министър Горанов заяви, че за 2015 г. е създадена възможност за увеличение на инвестициите на Правителството, най-вече чрез очакванията за бързо навлизане на Европейските фондове и чрез механизъм да започне авансово финансиране разходите по оперативните програми, което ще доведе до ефективното вливане на този ресурс в българската икономика.

В Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2015 – 2017 година (Мотиви към законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2015 г.) Министерският съвет е посочил следните параметри и показатели на държавния бюджет за 2015 г.:

1. Основните размери на показателите по Консолидираната фискална програма за 2015 г. са както следва:

1.1. По приходите:

Размерът на сумата на **Общо приходите, помощите и даренията по КФП** за 2015 г. е **30 335,2 млн. лв.**, или **36,8** на сто от БВП.

1.2. По разходите:

Размерът на сумата на **Общо разходите и вноската в бюджета на ЕС** е **32 824,1 млн. лв.** или **39.8** на сто от БВП.

В консолидираната фискална програма и в Националния бюджет за 2015 г. се предвижда размерът на вноската на Република България в Общия бюджет на Европейския съюз за 2015 г. да бъде 979.9 млн. лв., или 1.2 на сто към БВП.

1.3. Бюджетно салдо:

По консолидираната фискална програма за 2015 г. е планирано бюджетното салдо да бъде **дефицит** в размер на **-2 488,9 млн. лв.** Отнесено към прогнозния размер на БВП дефицитът е от **3.0** на сто.

2. Направление на разходите по Консолидираната фискална програма за 2015 г. по функции:

2.1. Функция „Общи държавни служби”

Във функцията се включват разходите на изпълнителните и законодателните органи, на част от изпълнителните агенции и комисии, както и средствата в областта на науката и за 2015 са предвидени разходи в размер на **1 828,9 млн. лв.**, включително резерв, което представлява **5,7** на сто от общите разходи и **2,2** на сто от БВП.

2.2. Функция „Отбрана и сигурност”

Разчетените разходи за отразяват държавната политика по отбраната, сигурността и вътрешния ред, съдебната власт, както и дейностите по изпълнението на наказанията.

Предвидените разходи са в размер на **2 935,9 млн. лв.**, включително резерв, което представлява **9,2** на сто от общите разходи и **3,6** на сто от БВП.

2.3. Функция „Образование”

За реализиране на **приоритетите** в тази област ще се изпълняват интегрирани мерки и действия за гарантиране на равен достъп до качествено образование и професионална подготовка и растеж, основан на знанието и науката и развитието на младите хора.

Предвидените разходи са в размер на **3 044,9 млн. лв.**, или **9,6** на сто от общите разходи и **3,7** на сто от БВП.

2.4. Функция „Здравеопазване”

Разчетените средства отразяват държавната политика в областта на общественото здраве и здравето осигуряване.

Планираните разходи са в размер на **3 886,2 млн. лв.**, включително резерв, което представлява 12,2 на сто от общите разходи и **4,7 на сто от БВП.**

2.5. Функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи”

Планираните разходи отразяват държавната политика по отношение на социалното осигуряване, социалните помощи, пенсиите и други дейности в сферата на социалното подпомагане и грижи.

Планираните разходи са в размер на **11 307,0 млн. лв.** или **35,5 на сто** от общите разходи и **13,7 на сто от БВП**, като заемат най-висок относителен дял във функционалното разпределение на публичните разходи.

2.6. Функция „Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда”

Планираните разходи са в размер на **2 763,4 млн. лв.**, или 8,7 на сто от общите разходи и **3,4 на сто от БВП.**

С тези средства ще бъдат финансирани разходи в изпълнение на политиката в областта на развитието на регионите в страната, намаляване на различията и подобряване на тяхната инфраструктурна свързаност, модернизиране на ВиК инфраструктура, за изпълнение на Стратегията за водоснабдяване и канализация в Република България 2014-2023 г. и др.

2.7. Функция „Почивно дело, култура, религиозни дейности”

Планираните разходи са в размер на **550,5 млн. лв.** или 1,7 на сто от общите разходи и **0,7 на сто от БВП.**

С разчетените средства във функцията финансово се обезпечават държавната политика в областта на културата; разширяване възможностите за практикуване на двигателна активност и здравословен начин на живот; развитието на ученическия спорт; реализирането на проекти, свързани с възстановяването на манастири и религиозни паметници на културата и др.

За общините е разчетено увеличение на натуралните показатели и на стандартите за издръжка. Средствата за текущи разходи за делегираните от държавата дейности по тази функция са в размер на 84,9 млн. лв.

2.8. Функция „Икономически дейности и услуги”

Планираните разходи са в размер на **4 655,6 млн. лв.**, което представлява 14,6 на сто от общите разходи и **5,6 на сто от БВП.**

Разчетените средства във функцията отразяват държавната политика по отношение на реалния сектор, политиките в селското и горското стопанство, рибарството и аквакултурите, както и приоритетните политики при реализирането на инфраструктурни проекти в сферата на транспорта, както и на проекти, свързани с енергийната ефективност, промишлеността, строителството и туризма.

2.9. Функция „Разходи неклассифицирани в другите функции”

Планираните разходи са в размер на **871,8 млн. лв.**, без резерв, което представлява **2,7** на сто от общите разходи и **1,1 на сто от БВП**.

Разчетените средства са за разходи за лихви по обслужване на дълга, както и разходите за лихви по държавни инвестиционни заеми.

3. Бюджетни взаимоотношения на държавния бюджет с общините за 2015 г.

Предвидени са бюджетни взаимоотношения на обща сума **2 485,6 млн. лв.** по видове и размери, както следва:

1. Обща субсидия за делегираните от държавата дейности на сума **2 066,8 млн. лв.**;

2. Трансфери за местни дейности общо **287,0 млн. лв.**, от които за обща изравнителна субсидия **264,0 млн. лв.** и за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища **23,0 млн. лв.** и

3. Целева субсидия за капиталови разходи общо в размер на **131,8 млн. лв.**, в това число за изграждане и основен ремонт на общински пътища **63,0 млн. лв.** и за целева субсидия по методика **68,8 млн. лв.**

В размера на бюджетните взаимоотношенията на общините с централния бюджет за 2015 г. има увеличение със **100,9 млн. лв.**, в т.ч: на единните стандарти в делегираните от държавата дейности със **78,6 млн. лв.**; на изравнителната субсидия с **8,4 млн. лв.**; на трансферите за зимно поддържане и снегопочистване с **4 млн. лв.**, на целевата субсидия за капиталови разходи с **9,9 млн. лв.** в т.ч и за ремонт и изграждане на общински пътища с **3,0 млн. лв.**

4. По законопроекта на държавния бюджет на Република България за 2015 г.:

Приходите, помощите и даренията се предлагат на обща сума **18 234,6 млн. лв.** В това число данъчните приходи **16 603,8 млн. лв.**; неданъчните приходи **1 630,1 млн. лв.** и помощите и даренията **0,7 млн. лв.**

Общата сума на разходите **9 043,5 млн. лв.** е разпределена: за текущи разходи **8 094,5 млн. лв.**; за капиталови разходи **858,6 млн. лв.**; за прираст на държавния резерв **19,2 млн. лв.** и за резерв за непредвидени и/или неотложни разходи **71,1 млн. лв.**

Бюджетните взаимоотношения (трансфери)-нето са **10 436,9 млн. лв.** и са резултат от предоставени трансфери в размер на **10 503,4 млн. лв.** и получени трансфери на сума **66,5 млн. лв.**

Предлага се бюджетното салдо да бъде дефицит, в размер на **2 225,7 млн. лв.** и извършване на операции в частта на финансирането на бюджетното салдо със същата сума.

5. Бюджет на съдебната власт за 2015 г.

Висшият съдебен съвет предлага размер на разходите **543,7 млн. лв.**, от които **519.6 млн.лв.** за текущи разходи; **23.3 млн. лв.** за капиталови разходи и **0.9 млн.лв.** резерв за неотложни и непредвидени разходи.

Министерският съвет предлага размер на разходите **460.0 млн. лв.**, от които: **450.4 млн. лв.** за текущи разходи; **9.0 млн. лв.** за капиталови разходи и **0.6 млн. лв.** резерв за неотложни и непредвидени разходи, т.е. **Министерският съвет предлага увеличение на общо разходите за 2015 г. спрямо 2014 г. с 26.0 млн. лв.**, в т.ч. за текущи разходи **21,4 млн. лв.** и за капиталови разходи **4,6.0 млн. лв.** Резерва се запазва на нивото на 2014 г. – **0,6 млн. лв.**

6. Бюджет на Народното събрание.

За 2015 г. е предвидено бюджетът на Народното събрание да има следните приходи, разходи и бюджетни взаимоотношения (трансфер) с централния бюджет: приходи **1.6 млн. лв.**, разходи **53.0 млн. лв.** и бюджетни взаимоотношения (трансфери) с централния бюджет **51.4 млн. лв.**

От общата сума на разходите **53.0 млн. лв.**, текущите разходи са **50.4 млн. лв.**; капиталовите разходи са **2.1 млн. лв.** и резерв за неотложни и непредвидени разходи **0.5 млн. лв.**

По законопроекта се проведе дискусия, на която бяха представени различни становища и поставени множество въпроси.

Представителят на Асоциацията на индустриалния капитал в България г-н Васил Велев и представителят на Българска търговско промишлена палата г-н Васил Тодоров изразиха подкрепа относно: **запазване** на размера на данъчните ставки и осигурителните вноски, **намаляване** на преразпределението на по-малко от 40 процента от brutния вътрешен продукт; **намаляване** на разходите в държавната администрация; **размразяването** на пенсионната реформа; **разплащане** с бизнеса и бързи старт на новите оперативни програми. Това би довело до възстановяването и ръста в икономиката. Г-н Велев изрази **резерв** относно административното увеличаване на минималните осигурителни доходи в икономически дейности, където няма постигнати споразумения и относно ръста на минималната работна заплата, който според Асоциацията не е икономически обосноваван.

Вицепрезидентът на Конфедерацията на независимите синдикати в България г-н Николай Ненков изрази подкрепа относно: **ограничаване** на бюджетния дефицит в размер до 3 на сто от БВП; **намерението** за повишаване на минималната работна заплата; **ръста** на минималните осигурителни прагове; **запазване на правата** за пенсиониране на категорияните работници.

Г-н Ненков изрази и **следните несъгласия и резерви** по законопроекта относно: липса на мерки за растеж на икономиката и ръст на потреблението чрез увеличаване на доходите. Планираното намаляване на доходите в бюджетната сфера с 10 на сто и очертаващите се съкращения не бива да засягат приходните администрации от типа на НАП и Агенция “Митници”, както и структурите, които се занимават пряко с обслужване на гражданите от типа на Агенция по заетостта и Агенция за социално подпомагане. В областта на данъчната политика, отново не е предложено семейното подоходно облагане.

Г-н Ненков изрази несъгласие относно възстановяване нарастването на възрастта и стажа за трета категория работници.

В хода на дискусиата народните представители поставиха множество въпроси **относно**: дела на публичните разходи спрямо брутния вътрешен продукт; влиянието на фиска върху икономическия растеж; нивото на невъзстановения данъчен кредит като инструмент за временно преодоляване на касови диспропорции в бюджета; гарантиране разходната част на самостоятелните бюджети на Националната здравноосигурителна каса и на бюджета на Държавното обществено осигуряване; усвояване на европейските фондове; социалните разходи; държавните инвестиционни заеми; размера на дълга и др.

На поставените въпроси подробни отговори даде министър Горанов.

По законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2015 г. постоянните комисии на 43-то Народно събрание са изразили своята подкрепа, с изключение на Комисията по външна политика и Комисията за борба с корупцията, конфликт на интереси и парламентарна етика, които предлагат законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2015 г. да не бъде приет на първо гласуване.

След приключване на дискусиата се проведе гласуване, при което се получиха следните резултати:

1. По законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2015 г. с **включен проект** на Висшия съдебен съвет по чл. 1 и 2: „Въздържали се”- 16 народни представители, без “За” и “Против”;

2. По законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2015 г. **със становище** на Министерския съвет по чл. 1. и 2 “За” – 11 народни представители, “Против” – 5 народни представители, без “Въздържали се”.

Въз основа на гореизложеното и резултатите от гласуването, Комисията по бюджет и финанси предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2015 г. **със становището на Министерски съвет** по чл.1 и 2., № 402-01-7, внесен от Министерския съвет на 1 декември 2014 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:**

МЕНДА СТОЯНОВА